

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1916 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till
Kungl. Maj:t angående skydd mot utmätning för
viss del av gäldenärs innestående avlöning för all-
män eller enskild tjänst eller innestående pension.*

Närvarande: herrar Lindhagen, Trana*), Söderbergh*), Rogberg*), Alexanderson, greve Spens, Lars Olsson, von Sydow, Köhlin*), Schotte, Lindqvist i Stockholm, Pettersson i Bjälbo, Persson i Norrköping, Gustafsson i Örebro, Holmdahl och Igel.

*) Fj närvarande vid utlåtandets justering.

Till lagutskottet har hänvisats en inom andra kammaren av herr Lars Borggren väckt motion nr 48, däri hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida och i vad mån gällande lagstiftning må kunna ändras i syfte, att viss del av innestående avlöning för allmän eller enskild tjänst eller innestående pension, varder skyddad för utmätning.»

Till stöd för den i motionen gjorda hemställan har motionären anført:

»Vid 1915 års riksdag väcktes inom båda kamrarna lika lydande motioner av herr Nils Åkesson i första kammaren och av undertecknad Borggren i andra kammaren, uti vilka motioner hemställdes, »att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga förslag till sådan ändring av 65 § utsökningslagen, att viss del av gäldenärs innestående avlöning för allmän eller enskild tjänst eller innestående pension skyddas från utmätning».

*Motionärens
motivering.*

Oaktat den utgång ärendet fick såväl i lagutskottet som i kamrarna,
Bihang till riksdagens protokoll 1916. 9 saml. 9 häft. (Nr 14.)

dristar jag mig dock återkomma med samma motion även i år. Lagutskottet har visserligen såsom skäl för avslag å motionerna förra året anfört en del skäl av olika slag (se lagutskottets utlåtande nr 44.) Men dessa skäl synas mig ej synnerligen övertygande och ej heller de skäl, som i kamrarna anfördes för avslag å motionerna. Då synas mig i stället de skäl, hrr Hage och Lindhagen i andra kammaren framförde för bifall till motionerna, betydligt mera övertygande. Särskilt kan jag ej finna utskottets uppfattning riktig, då man gör gällande att en ändring av utsökningslagen i av mig önskad riktning »i mycket ringa grad skulle komma de klasser av löntagare till godo, vilkas intressen motionärerna tydligen närmast avsett att främja». Jag styrkes i denna min uppfattning både av vad som anfördes i debatten i andra kammaren — en av de talare, som yttrade sig till förmån för motionen, hade ju dock en tioårig praktik som avlöningsförrättare att åberopa sig på — och av de uttalanden, som till mig gjorts av flera utmätningmän med mångårig erfarenhet på området.

Såväl lagutskottet som kamrarna ha utgått från den uppfattningen, att det huvudsakligen var allmänna utskylder, skadestånd för brottslig gärning och barnuppfostringsbidrag, saken gällde. Denna uppfattning torde emellertid knappast vara riktig. Sedan senaste riksdagen har jag — som jag redan förut antytt — satt mig i förbindelse med ett flertal utmätningförrättare i de större industrisamhällen, varpå Skåne är ganska rikt. Alla hava samstämmigt uppgivit, att när det förekommer utmätning för utskylder, dessa i regeln icke uppgå till hela avlöningen, utan att där vanligtvis blir något över för familjens underhåll, att det sällan förekommer utmätning för skadestånd för brottslig gärning eller för barnuppfostringsbidrag, det sistnämnda därför att personer i arbetarklassens ställning i regeln gifta sig så snart de kunna med den kvinnan de hävdad, att det däremot allt som oftast förekommer utmätning för domstolsutslag, varigenom arbetare dömts att betala skulder, som de åsamkat sig under sin ungarlartid för kläder m. m. Så länge en sådan arbetare, till vilken jag i detta sammanhang jämväl hänföra lägre tjänstemän, är ungarl och således kan resa från en plats till en annan, besväras han kanske sällan av fordringsägare, men så snart han satt bo och fått en stadigvarande uppehållsort, göra sig fordringsägarna påmint.

Det lilla lösörebo sådana arbetare i regeln ha, sedan de satt bo och bildat familj, är fritaget från utmätning, så att endast avlöningen finnes att tillgå. När då fordringarna, som ibland är fallet, uppgå till belopp, som motsvara flera månaders avlöning, är utmätningförrättaren, om han skall fullgöra sin plikt, skyldig att verkställa utmätning i avlöning efter

avlöning. Då kommer utmätningen säkerligen icke att gå ut över familjens husgeråd, som ej får utmätas, utan över underhållet för hustrun och barnen. Det måste säkerligen också för en icke allt för okänslig utmättningsförrättare kännas hårt att beröva en, i de flesta fall oskyldig hustru och de ännu oskyldigare barnen deras sista brödbit. Det ligger nära till hands, att en sådan gäldenär tvingas att begära sig själv i konkurs för att få en visserligen liten, men nödortftig utkomst.

Många sådana gäldenärer skulle nog gärna vilja betala sina skulder, om de kunde få fördela dem på en längre tid, så att familjen ändå kunde hava sitt nödortftiga uppehälle. Det var för att råda bot på allt detta onda, så väl för utmättningsförrättarna som för arbetare och tjänstemän, som motionen om ändring av 65 § utsökningslagen framkom vid senaste riksdagen, och det är i samma syfte, som denna motion framkommer, under förhoppning att innevarande riksdag bättre skall förstå det behjärtansvärda syftet med motionen.

Avsikten med att utsökningslagens § 65 formulerats så, att lösören intill ett visst värde undantagits från utmätning, är väl den, att man velat åt gäldenären och hans familj trygga äganderätten av de tillhörigheter, som äro oundgängligen nödvändiga för livets nödortft. Men, särskilt för en familjeförsörjare, är det nödvändigt ej blott att äga kläder och möbler till ett visst värde utan även att ha något att betala åtminstone hyra och mat med. Detta har också erkänts i konkurslagen genom den formulering denna lag erhållit. Konsekvensen bjuder, enligt min mening, att utsökningslagen omformas så, att liknande bestämmelser där skapas.»

Såsom motionären erinrat har föreliggande fråga i anledning av inom båda kamrarna väckta motioner behandlats av 1915 års riksdag. I sitt över berörda motioner avgivna utlåtande anförde lagutskottet:

»I 65 § utsökningslagen stadgas för närvarande: »Från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn, dels ock, till ett värde av högst etthundra-femtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. Saknas utväg till nödortftigt uppehälle; då skall av det förråd, som i huset finnes undantagas vad till underhåll för en månad tarvas. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, varför pantsättningen skett.»

Lagrummet erhöll denna lydelse genom lag den 17 mars 1905. Den då vidtagna lagändringen innefattade en förbättring i utmätningsgäldenärens ställning i två hänseenden. Dels höjdes värdegränsen för utmätningfria

*Ärendets be-
handling vid
riksdagen
1915.*

nödiga arbetsredskap och andra nödiga lösören från sjuttiofem till etthundra-femtio kronor. Dels gjordes dessa lösörens fritagande från utmätning oberoende av den förut även i fråga om dem stadgade förutsättning, att utväg till nödortfigt uppehälle saknas.

Vidare stadgas i 67 § bland annat *dels*, att gäldenärens inestående avlöning för allmän eller enskild tjänst eller inestående pension å rikets stat icke må utmätas, förrän gäldenären är berättigad att lyfta densamma, *dels* att Konungen må för viss pensions- eller livränteanstalt förordna, att därifrån utgående pension eller livränta ej får tagas i mät. Av sistnämnda medgivande har Kuugl. Maj:t så till vida begagnat sig, att det bland annat kan sägas vara regel, att offentliga och enskilda verks och inrättningars, ävensom tjänstemannakorporationers livränte- och pensionskassor för vid verket anställda eller korporationen tillhörande ämbets- och tjänstemän äro inbegripna i förmånen i fråga. Där dylik frihet beviljats, har densamma en vidsträcktare innebörd än den först omförmälda, för lön och för statspension gällande. Den omfattar nämligen även redan till utbetalning förfallna pensions- eller livräntebelopp.

I förevarande motioner påyrkas nu, att denna vidsträcktare utmätningfrihet skall i viss omfattning komma jämväl avlöning och statspension till godo. Enligt motionärernas mening borde nämligen stadgas, att endast en viss del av inestående förfallet löne- eller pensionsbelopp får utmätas, medan återstoden skulle utgöra s. k. utmätningfritt existensminimum. Till stöd härför anföres, att den utfallande lönen eller pensionen ofta kan utgöra den enda tillgång, gäldenären har att tillita för sitt och sin familjs nödortfiga lifsuppehälle, samt att denna billighetssynpunkt redan kommit till beaktande i 31 § konkurslagen, enligt vilket lagrum konkursgäldenär, som är ämbets- eller tjänsteman, tillägges av lönen så mycket som till hans, hans familjs och hans oförsörjda barns underhåll tarvas. Ytterligare åberopas, att i flere främmande länders utsökningsrätt en med motionärernas förslag överensstämmande regel skulle gälla.

Vad först beträffar den åberopade bestämmelsen i 31 § konkurslagen, får utskottet eriura, att denna blott utgör en tillämpning på ett särskilt fall av den allmännare regeln i 35 § samma lag, att konkursgäldenären av vad han genom eget arbete av vad slag som helst kan förvärva må använda, vad som åtgår till hans och familjens nödiga underhåll. Detta stadgande är i sin ordning nödvändigt betingat av och utgör ett undantag från den svenska konkursrättens stränga princip, att till konkursboet ingår

ej blott vad gäldenären vid konkursens utbrott äger, utan ock vad honom tillfaller under hela den tid konkursen fortvarar. Här föreligga alltså förhållanden, som icke äro jämförliga med dem, vilka äro för handen vid en enkel utmätning.

I själva verket torde mot^ren lagändring, sådan som den av motionärerna påyrkade, även om det icke bör förnekas, att densamma i enskilda fall skulle tillfredsställa billighetens krav, möta mycket avsevärda betänkligheter. Dessa betänkligheter hava ock i andra länder i allmänhet måst tilläggas den vikt, att där gällande eller föreslagna stadganden om utmättningsfrihet i åsyftade fall ingalunda äga den räckvidd och betydelse, motionärerna synas antaga. I vissa länder, såsom Danmark och Tyskland, gäller den medgivna utmättningsfriheten väsentligen offentliga funktionärers — eller vissa sådanas — löner, men däremot icke exempelvis tjänstefolks och lönearbetares avlöning. På denna ståndpunkt kvarstår det antagna danska förslaget till ny rättegångslag. I andra länder, såsom Frankrike, Finland och Schweiz, är en motsvarande förmån visserligen medgiven antingen för vissa procent å arbetslönens belopp (Frankrike) eller å den summa som belöper på tiden från utmätning till nästa avlöningsdag (Finland) eller för den del, som finns oundgänglig för gäldenärens och hans familjs levnadsbehov (Schweiz). Men härvid är att märka, att såsom allmän regel i fråga om de i skilda länder medgivna mer eller mindre långt gående utmättningsfriheterna för lön, pension och därmed jämförliga inkomster kan sägas gälla, att de väsentligen avse utmättningsfordringar, som grunda sig på avtalsvis beviljad kredit. Däremot pläga de jämlikt uttryckliga stadganden ej få återropas vid indrivning av skatter, försörjningsbidrag på grund av laglig skyldighet eller skadestånd på grund av vållad kroppsskada eller brottslig gärning överhuvud. Den finska utsökningslagen utgör såtillvida ett undantag, som densamma gör undantag blott för försörjningsbidrag till make och barn, alltså bland annat icke för utskylder; men i stället fritagas vid dessas indrivning icke några arbetsredskap eller andra nödiga lösören, utom gång- och sängkläder.

Å andra sidan bör vidare erinras därom, att i de flesta länder, i motsats till vad hos oss är händelsen, utmättningsrätten omfattar jämväl lön, som ännu icke är intjänt eller förfallen. Undantag utgöra dock i viss mån Danmark och Norge samt i fråga om lönearbetares och tjänstefolks avlöning Tyskland.

Hela frågan om utmättningsfrihet för inestående lön och pension har nyligen varit föremål för grundligt övervägande i Norge under där pågå-

ende reform av utsökningsväsendet. För närvarande gälla för gäldenärens ganska gynnsamma bestämmelser, vilkas närmare innehåll dock i flera viktiga punkter är omtvistat. Den norska civilprocesskommissionens förslag av år 1907 ställde sig på den ståndpunkt, att löne-, pensions- och därmed likartade fordringar icke äro utmätning underkastade, förrän de förfallit till betalning, samt att vid utmätning av förfallna belopp finge undantagas vad nödvändigt behövdes till gäldenärens och hans familjs »tarvliga underhåll» till nästa avlöningsdag. Men från båda dessa medgivanden gör förslaget undantag i fråga om utmätning för skatter, skadestånd för uppsåtlig skadegörande handling samt lagligen åliggande försörjningsbidrag. »Erfarenheten har visat» — säger kommissionen — »att t. o. m. väl avlönade personer, hos vilka intet annat utmätningbart finnes, helt och hållet kunna undandraga sig sin skatteplikt genom att lyfta avlöningen i förskott». — Det sedermera framlagda regeringsförslaget till lov om tvangsfuldbyrdelse av år 1911 har fullständigt anslutit sig till kommissionens förslag i dessa delar.

Den svenska utsökningslagens stadganden om vad som från utmätning må undantagas, gälla icke blott de utmätningssfordringar — huvudsakligen grundade å civila domar och utslag — som avhandlas omedelbart i nämnda lag. Enligt kungl. förordningen om utsökningslagens införande § 14 och kungl. förordningen den 12 juli 1878 om utmätning för krono- och kommunalutskylder m. m. § 7, äro de ock tillämpliga på bland annat utmätning för utskylder, skadestånd för brottslig gärning samt barnuppfostningsbidrag. En ändring i §§ 65 eller 67 § utsökningslagen i den av motionärerna påyrkade riktning skulle alltså drabba även sådana utmätningssfordringar; men rättfärdigheten och lämpligheten av ett sådant resultat kan med skäl bestridas. I dessa fall är det så långt ifrån att den svenska lagen, jämförd med andra länders, visar en opåkallad hårdhet mot gäldenären, att motsatsen är det verkliga förhållandet. Såsom av det ovan anförda framgår, synes ock rättsåskådningens utveckling hos våra grannar gå i riktning mot ökad stränghet.

I fråga om skadestånd och underhållsbidrag blev ock vid högsta domstolens granskning av förslaget till ovan omnämnda 1905 års ändring i 65 § utsökningslagen den mening uttalad, att rättfärdigheten krävde en förstärkning av fordringsägarens möjlighet att vinna betalning; och för närvarande lär, enligt vad utskottet inhämtat, lagberedningen hava spörsmålet under övertvägande, i vad det rör mödrars och barns försörjningsrätt.

Vad åter utskylder angår, kan det icke förnekas, att ordningen för

deras indrivande, såsom det för närvarande är ställt, ej sällan innebär en obillig hårdhet. Men det synes utskottet, som om rätta vägen att råda bot på detta förhållande icke vore att fritaga en viss del av den skattskyldiges lön. I mångt fall, där familjefadern är försumlig skattebetalare, skulle för övrigt säkerligen denna frihet icke komma hustrun och barnen till godo, men väl skulle måhända utmätningen komma att gå ut över familjens husgeråd. En behöflig lättnad synes utskottet lämpligare kunna åstadkommas genom förändrad anordning i fråga om skatteuppbörden. Ett närmare ingående på detta spörsmål faller emellertid utom lagutskottets uppgift.

Ifrågasättas kunde väl emellertid, huruvida icke vid utmätning för andra fordringar än de nu berörda en viss ökad utmätningensfrihet för innestående eller uppburna löne- och pensionsbelopp borde stadgas. Utskottet vill icke förneka, att någon jämkning i gällande bestämmelser så väl i detta fall som på närliggande områden kunde äga fog för sig. Frågan torde dock ej äga större praktisk betydelse, och utskottet finner sig desto mindre äga tillräcklig anledning att på grund av förevarande motioner föreslå riksdagen att vidtaga någon åtgärd, som densamma i allt fall uppenbarligen i mycket ringa grad skulle komma de klasser av löntagare till godo, vilkas intressen motionärerna tydligen närmast avsett att främja.»

På grund härav hemställde utskottet, att motionerna icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Häremot avgav herr Lindhagen en reservation, som utmynnade i samma hemställan som den nu väckta motionen med följande motivering:

»Uti den ekonomiska kamp, som för närvarande behärskar samhällena, är det i arbetet för åstadkommande av ett bättre tillstånd en naturlig utgångspunkt att kring varje individ söka skapa ett fridlyst område, inför vilket stridens vågor lägga sig till ro, och där hans människovärde kommer i åtnjutande av några elementära rättigheter. I den mån något dylikt kan åstadkommas genom lagstiftningen, får krediten och köpenskapen i sina förehavanden sedan rätta sig därefter.

Motionärerna ha givit anvisning på ett viktigt och allt för mycket bortglömt bidrag till denna angelägenhet. Utskottets dialektik har enligt mitt förmenande icke kunnat undertrycka den naturliga känslan för att på detta område även hos oss kan och bör göras åtskilligt.»

Vid ärendets behandling i kamrarna godkändes utskottets utlåtande, i andra kammaren dock efter votering med 113 röster mot 45, vilka tillföll reservantens yrkande.

Utskottets
yttrande.

Såsom lagutskottet i sitt vid 1915 års riksdag avgivna utlåtande anmärker, innehålla de flesta lagstiftningar ett mer eller mindre vittgående förbud mot utmätning av gäldenärs avlöning, grundat huvudsakligen å humanitära skäl: Utmätningen får icke beröva gäldenären hans oundgängliga existensmedel. Inskränkningarna åter i dylik utmätning äro i de skilda lagstiftningarna utformade efter olika principer. Från utmätning kan undantagas ett visst i lagen bestämt belopp eller en viss kvotdel av lönen eller ock hela lönen, så länge den icke är intjänad eller icke är förfallen till betalning, eller ett av utmätningsmannen i det särskilda fallet bestämt existensminimum. Från dessa inskränkningar har dock i allmänhet stadgats undantag till förmån för vissa slags fordringar, särskilt skatter, underhållsbidrag och skadestånd på grund av brottslig gärning. Inskränkningarna i rätten till utmätning av lönefordringar gälla alltså väsentligen gäld, grundad å avtalsvis beviljad kredit, där borgenären vid kreditavtalets ingående får anses hava varit medveten om sin risk i förevarande avseende.

Å andra sidan erinrade utskottet, att den hos oss gällande lagstiftning i visst hänseende gynnade gäldenären i högre grad än flertalet utländska lagstiftningar. Efter nya utsökningslagens införande har nämligen omöjliggjorts för borgenär att, såsom dessförinnan brukats, för sin fordran erhålla införsel i gäldenärens ännu icke intjänade eller förfallna lön. Gäldenärens innestående avlöning för allmän eller enskild tjänst eller innestående pension å rikets stat får numera icke utmätas, förrän gäldenären är berättigad att lyfta den.

I likhet med fjolårets lagutskott hyser utskottet den uppfattning, att i fråga om ovannämnda, i främmande lagstiftning vanligen i en särskild klass ställda fordringar, nämligen utskylder, skadestandsfordringar, underhållsbidrag och därmed jämställda, det icke kan vara tillrådligt att bereda gäldenär ytterligare utmätningsfrihet beträffande lön och pension utöver den vår lag redan i vidsträcktare mån än de flesta länders medgiver. Det må i detta hänseende påpekas, hurusom den nya norska exekutionslagen av den 13 augusti 1915 härutinnan intager en vida strängare ståndpunkt. Beträffande särskilt underhållsbidrag må vidare erinras, att lagberedningen helt nyligen på grundval av ingående utredning kommit till det resultat, att gällande lagstiftning i fråga om uttagande av dylika fordringar hos löntagare fastmera är i starkt behov av ändring till bidragstagarens bättre rättsskydd. Enligt en av nya lagberedningen i samband med dess år 1915 avgivna förslag till lag om barn utom äkten-

skap föreslagen lag om införsel i avlöning, pension eller livränta skall den, som genom dom eller avtal berättigats att av barn, adoptivbarn, föräldrar, adoptivföräldrar eller den, med vilken han är eller varit gift eller utom äktenskap avlat barn, uppbära underhållsbidrag, äga att, där till betalning förfallet bidrag icke erlägges, under vissa förutsättningar erhålla införsel i den underhållsskyldige tillkommande avlöning för tjänst eller annan arbetsanställning till gäldande av såväl förfallet belopp som bidraget i övrigt, i den mån det förfaller till betalning. Vad vidare utskylder angår, är utskottet i likhet med fjolårets lagutskott av den mening, att den hårdhet, deras uttagande onekligen för närvarande i åtskilliga fall innebär, bör sökas förmildrad på en helt annan väg, nämligen genom reformerad anordning av uppbörd.

I fråga däremot om indrivning av andra fordringar — väsentligen alltså dem, som grunda sig på avtalsvis beviljad kredit — göra sig, på sätt redan fjolårets lagutskott erinrat, icke samma betänkligheter gällande. Särskilt om gäldenären är familjeförsörjare, framstår det som en stränghet, vilken i tillämpningen kan verka upprörande, om för en dylik fordran hela det lönebelopp, gäldenären vid avlöningstillfälle har att lyfta och som måhända är familjens enda medel till uppehälle, tages i mät, och än mera om detta gång efter annan upprepas.

För utskottet har visserligen icke varit tillgänglig tillförlitlig utredning, i vilken omfattning utmätningar av lön för fordringar av det slag, här är i fråga, förekomma i praktiken. I detta sammanhang kan ock erinras, att vissa stadganden i lagen om avbetalningsköp den 11 juni 1915, särskilt det där medgivna handräckningsförfarandet, torde vara ägnat att i ej ringa mån minska deras frekvens. Då säljaren återtager det sålda godset, gå nämligen utestående oguldna poster å köpeskillingen i avräkning mot godsets värde.

Då emellertid stadgandena i 67 § utsökningslagen i anledning av lagberedningens förutnämnda förslag torde från annan synpunkt bliva under en närmare framtid föremål för lagstiftningens övervägande, synes det utskottet lämpligt, att uppmärksamheten fästes därå, att desamma även ur den synpunkt, motionären framhållit, icke kunna anses motsvara rättskänslans krav.

Det har blivit anmärkt, att det ifrågasatta skyddet mot avlöningars utmätande för fordran skulle kunna skada gäldenären genom att i stället utmättes annan egendom, som vore av ännu större betydelse för gäldenärens existens. I den mån dylikt äventyr ej undanröjes redan genom lagens

stadgande att från utmätning får undantagas egendom intill visst värde, förutsätter utskottet såsom självfallet, att även denna synpunkt vinner beaktande under sakens utredning.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida och i vad mån gällande lagstiftning må kunna skäligen ändras i syfte, att avlöning för allmän eller enskild tjänst eller pension varder till viss del skyddad för utmätning, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna utredning kan föranleda.

Stockholm den 24 februari 1916.

På lagutskottets vägnar:

CARL LINDHAGEN.

Reservationer:

1:o) av herr *Lindhagen*, som beträffande motiveringen velat utbyta vad utskottet yttrat i tredje till och med sjätte styckena av sin motivering med följande uttalande:

»Enligt utskottets mening kan den humanitära hänsynen icke anses hava på ett rationellt eller tillräckligt sätt blivit tillgodosedd genom ovan nämnda föreskrift i nya utsökningslagen. I det utlåtande, som år 1915 avgavs av utskottet i förevarande fråga, medgav utskottet också, att någon jämkning i gällande bestämmelser kunde äga fog för sig, så vitt de rörde andra fordringar än dem, som i utländska lagstiftningen pläga undantagas från utmätningförbudet, ävensom på närliggande områden. Utskottets antagande, att frågan hos oss dock ej skulle äga större praktisk betydelse, synes knappast grundat i sakens natur och jävades också under sakens handläggning i andra kammaren av i ämnet erfarna personer.

Utskottet erinrade förra året vidare, att den ifrågasatta lagändringen uppenbarligen i mycket ringa grad skulle komma de klasser av löntagare till godo, vilkas intressen de dåvarande motionärerna närmast avsett att

främja. Detta skäl för ett avslag synes i och för sig ej vara tillräckligt bärande, om det visar sig, att åtgärden skulle på ett önskvärt sätt lända andra klasser till fördel. Även antagandet i och för sig kan emellertid icke heller, så vitt utskottet förstår, vara grundat på de verkliga förhållandena, vilket även erinrades under fjolårets debatt i andra kammaren.

Under sådana omständigheter anser utskottet den fråga, som nu ånyo väckts, vara väl förtjänt av en närmare undersökning.

Därest lagändring i angivna syftet skulle ifrågakomma, torde dock böra undersökas, i vad mån från det utsträckta skyddet mot utmätning av gäldenärs avlöning bör undantagas sådana fordringar, för vilka, på sätt ovan anmärkts, i utländsk lagstiftning gjorts undantag härutinnan eller företrädesvis utskylder, skadestånd för brottslig gärning samt underhållsbidrag. Därjämte bör övervägas, huruvida den nu gällande lagstiftningen på ett fullt lämpligt sätt tillgodoser dessa undantagsförhållanden. En viss kritik därav innefattas i en av nya lagberedningen i samband med dess år 1915 avgivna förslag till lag om barn utom äktenskap föreslagen lag om införsel i avlöning, pension eller livränta. Enligt detta förslag skall den, som genom dom eller avtal berättigats att av barn, adoptivbarn, föräldrar, adoptivföräldrar eller den, med vilken han är eller varit gift eller utom äktenskap avlat barn, uppbära underhållsbidrag, äga att, där till betalning förfallet bidrag icke erlägges, under vissa förutsättningar erhålla införsel i den underhållsskyldige tillkommande avlöning för tjänst eller annan arbetsanställning till gäldande av såväl förfallet belopp som bidraget i övrigt, i den mån det förfaller till betalning.

Därest utskylder också inbegripas under de medgivna undantagen, bör dock lindring i den obetingade utmätningrätten för sådana fordringar kunna, på sätt lagutskottet vid 1915 års riksdag jämväl anmärkt, ernås genom ändrade anordningar i fråga om skatteuppbörden.»

2:o) av herrar greve *Spens, von Sydow* och *Pettersson* i Bjälbo, vilka hemställt, att motionen icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.